

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
«ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА»**

Факультет психології
Кафедра соціальної психології

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ПСИХОЛОГІЯ КОНФЛІКТУ

Освітня програма
«Дитяча психологія та психологічна практика»

Спеціальність 053 «Психологія»

Галузь знань 05 Соціальні та поведінкові науки

Затверджено на засіданні
кафедри соціальної психології
Протокол № від 2023р.

м. Івано-Франківськ – 2023

ЗМІСТ

1. Загальна інформація
2. Опис дисципліни
3. Структура курсу
4. Система оцінювання курсу
5. Оцінювання відповідно до графіку навчального процесу
6. Ресурсне забезпечення
7. Контактна інформація
8. Політика навчальної дисципліни

1. Загальна інформація

Назва дисципліни	Психологія конфлікту
Освітня програма	«Дитяча психологія та психологічна практика»
Спеціалізація (за наявності)	Відсутня
Спеціальність	053 Психологія
Галузь знань	05 Соціальні та поведінкові науки
Освітній рівень	Бакалавр
Статус дисципліни	Вибіркова
Курс / семестр	2 / 3
Розподіл за видами занять та годинами навчання (якщо передбачені інші види, додати)	Лекції – 12 год. Практичні заняття – 18 год. Самостійна робота – 60 год.
Мова викладання	Українська
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://d-learn.pnu.edu.ua

2. Опис дисципліни

Мета та цілі курсу (в межах мети на цілей ОП):

Курс «Психологія конфлікту» поєднує у собі як особливості дисциплін теоретичного, так і прикладного характеру і належить до нормативних дисциплін циклу професійної та практичної підготовки. *Об'єктом* курсу є процес конфліктної взаємодії як міжособового, так і внутрішньоособистісного порядку. *Предметом* курсу є психологічні механізми та особливості перебігу процесу конфлікту, діагностика, прогнозування, профілактика та розв'язання внутрішньоособистих та міжособових конфліктів. Отримані під час вивчення курсу знання та практичні вміння та навички сприятимуть фаховій підготовці студентів-психологів.

Компетентності (відповідно до матриці ОП):

ЗК1. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях

ЗК6. Здатність ухвалювати обґрунтовані рішення, керуючись етичними міркуваннями (мотивами).

ЗК10. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні;

ЗК12. Здатність працювати з людьми, різними за віком, характером і соціальним статусом.

СК3. Здатність до розуміння природи поведінки, діяльності та вчинків.

Програмні результати навчання (відповідно до матриці ОП):

ПР1. Демонструвати соціально відповідальну та свідому поведінку, слідувати гуманістичним та демократичним цінностям у професійній та громадській діяльності.

ПР 2. Ефективно виконувати різні ролі у команді у процесі вирішення фахових завдань, у тому числі демонструвати лідерські якості.

ПР 3. Взаємодіяти, вступати у комунікацію, бути зрозумілим, толерантно ставитися до осіб, що мають інші культуральні чи гендерно-вікові відмінності.

ПР 4. Формулювати думку логічно, доступно, дискутувати, обстоювати власну позицію, модифікувати висловлювання відповідно до культуральних особливостей співрозмовника

3. Структура курсу

№	Тема	Результати навчання	Завдання
1.	Тема 1. Предмет та методи психології конфлікту	Знати предмет дисципліни, вміти аналізувати основні визначення та поняття дисципліни, володіти інформацією, щодо змісту, видів і структури конфліктів. Вміти використовувати комплекс методів, які застосовуються в соціально-психологічних дослідженнях різних конфліктів.	Опрацювати відповідні наукові джерела, пройти тестування, семінарське заняття.
2.	Тема 2. Внутрішні конфлікти особистості	Знати проблему співвідношення соціального та біологічного у психіці людини, вплив вікових особливостей особистості на її поведінку в конфлікті; Вміти користуватися методиками для визначення конфліктності та агресивності особистості, наявності внутрішнього конфлікту.	Опрацювати відповідні наукові джерела, пройти тестування, семінарське заняття.
3.	Тема 3. Психологічні особливості конфліктів	Знати психологічні причини конфліктів, вміти аналізувати конфліктну ситуацію та конфлікт; використовувати методики для визначення схильності до певних стилів поведінки в конфлікті, оволодіти навичками психокорекції конфліктної поведінки.	Опрацювати відповідні наукові джерела, пройти тестування, семінарське заняття.
4.	Тема 4. Сімейні конфлікти	Розширити знання здобувачів про сімейний конфлікт, причини його виникнення в подружніх і батьківських стосунках; сприяти розвитку соціально-значущих навичок, якостей та умінь необхідних для сімейного життя, розвивати емоційну компетентність студентів.	Опрацювати відповідні наукові джерела, пройти тестування, семінарське заняття.
5.	Тема 5. Стратегії поведінки в конфлікті	Знати різні стратегії поведінки в конфліктних ситуаціях, використовувати професійну аргументацію для донесення інформації, ідей, проблем та способів їх вирішення у професійній діяльності; Демонструвати гнучкість та адаптивність у нових ситуаціях, у роботі із новими об'єктами, та у невизначених умовах.	Опрацювати відповідні наукові джерела, пройти тестування, семінарське заняття.
6.	Тема 6. Завершення конфлікту	Знати про особливості виходу з конфліктів. Вміти аналізувати практичні ситуації, які пов'язані із вирішенням різних конфліктів. Застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань та змістовно інтерпретувати отримані результати.	Опрацювати відповідні наукові джерела, пройти тестування, семінарське заняття.

7.	Тема 7. Управління конфліктами	Знати процедури примирення (переговори, посередництво, фасилітація, експертна порада), їх особливості, особливості та правила проведення; проводити психокорекцію неадекватної, нерезультативної поведінки в конфлікті, конфліктних, агресивних рис особистості, внутрішнього конфлікту. Вміти використовувати отримані знання у майбутній професійній діяльності.	Опрацювати відповідні наукові джерела, пройти тестування, семінарське заняття.
----	---------------------------------------	--	--

МЕТОДИ НАВЧАННЯ	
При вивченні дисципліни застосовується комплекс методів для організації навчання студентів з метою розвитку їх логічного та абстрактного мислення, творчих здібностей, підвищення мотивації до навчання та формування особистості майбутнього фахівця в сфері психології.	

4. Система оцінювання курсу

Накопичування балів під час вивчення дисципліни	
Види навчальної роботи	Максимальна кількість балів
Лекція	15
Семінарські заняття	60
Колоквіум	15
Самостійна робота	10
Залік	100

5. Оцінювання відповідно до графіку навчального процесу

Види навчальної роботи	Навчальні тижні																	Разом
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	
Лекції	1		1		1		1		1		1							15
Практичні з-тя		5	5	5	5	5		5		5		5	5		5	5		60
Самостійна р-та														10				10
Колоквіум																	15	15
Всього за тиж-нь	1	5	6	5	6	5	1	5	1	5	1	5	5	10	5	5	15	100

6. Ресурсне забезпечення

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Література

1. Алексеева М.І. Моральний вибір у конфліктній ситуації. Конфлікти в суспільстві: діагностика і профілактика: тези 3 Міжнар. наук.-практ. конф.: у 2 кн. Київ; Чернівці, 1995. Кн. 2.
2. Ващенко І.В., Гіренко С.П. Конфлікти великих соціальних груп. Харків: Бурун-Книга, 2006. 208 с.
3. Ващенко І.В., Кляп М.І. Конфліктологія та теорія переговорів: навч. посіб. Київ: Знання, 2013. 408 с.
4. Луцишин Г.І. Конфліктологія та теорія переговорів: навч. посіб. [для студентів, аспірантів і викл. вищ. навч. закл. освіти України]. Львів: Вид-во Львів. політехніки, 2015. 200 с.
5. Котлова Л.О. Психологія конфлікту: курс лекцій : Навчальний посібник. – Житомир: Вид-во ЖДУ ім. І. Франка, 2013. – 112 с.
6. Орбан-Лембрик Л.Е. Соціальна психологія: Підручник: у двох книгах. Кн.1.: Соціальна психологія особистості і спілкування. - К.: Либідь, 2004. - 576 с.
7. Пірен М.І. Конфліктологія: підручник. Київ: МАУП, 2003.
8. Петрінко В.С. Конфліктологія: курс лекцій, енциклопедія, програма, таблиці. Навчальний посібник. Ужгород: Видавництво УжНУ «Говерла», 2020. 360 с.
9. Токар П.В. Конфліктологія: курс лекцій. Ужгород, 2001.
10. Тихомирова Є.Б., Постолюк С.Р. Конфліктологія та теорія переговорів: підручник. Рівне: Перспектива, 2007. 389 с.
11. Цюрупа М.В. Основи конфліктології та теорії переговорів: навч. посіб. Київ: Кондор, 2015. 172 с.
12. Психодіагностика особистості у кризових життєвих ситуаціях / В.Л.Зливков, С.О.Лукомська, О.В.Федан. – К.: Педагогічна думка, 2016. – 219 с.
13. Психологія сім'ї: підручник / за ред. В. М. Поліщука. Суми: Університетська книга, 2021. 248 с.
14. Кравець В. П. Гендерна педагогіка / В. П. Кравець. – Тернопіль: Джура, 2003. – 416 с.
15. Children and parents: media use and attitudes report, 2015. – URL: https://www.ofcom.org.uk/__data/assets/pdf_file/0024/78513/childrens_parents_nov2015.pdf. (Last access: 04.02.2020).

7. Контактна інформація

Кафедра	Кафедра соціальної психології м.Івано-Франківськ, вул. Шевченка, 57 каб. 505 тел. +38-0342-596149 ksppr@pnu.edu.ua
Викладач	Хабайлюк Валентина Василівна кандидат психологічних наук, доцент
Контактна інформація викладача	valentyna.khabailiuk@pnu.edu.ua

8. Політика навчальної дисципліни

Академічна доброчесність	<p>Дотримання академічної доброчесності засновується на ряді положень та принципів академічної доброчесності, що регламентують діяльність здобувачів вищої освіти та викладачів університету:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Кодекс честі ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» ➤ Положення про запобігання академічному плагіату та іншим порушенням академічної доброчесності у навчальній та науково-дослідній роботі студентів ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника». ➤ Положення про Комісію з питань етики та академічної доброчесності ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника». ➤ Положення про запобігання академічному плагіату у ДВНЗ “Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника”. ➤ Склад комісії з питань етики та академічної доброчесності ДВНЗ “Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника”. ➤ Лист МОН України “До питання уникнення проблем і помилок у практиках забезпечення академічної доброчесності”. <p>Ознайомитися з даними положеннями та документами можна за посиланням: https://pnu.edu.ua/положення-про-запобігання-плагіату/</p>
Пропуски занять (відпрацювання)	<p>Можливість і порядок відпрацювання пропущених студентом занять регламентується «Положення про порядок організації та проведення оцінювання успішності студентів ДВНЗ “Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника ” (введено в дію наказом ректора №799 від 26.11.2019) (див. стор. 4.).</p> <p>Ознайомитися з положенням можна за посиланням: https://nmv.pnu.edu.ua/нормативні-документи/polozhenja/</p>
Виконання завдання пізніше встановленого терміну	<p>У разі виконання завдання студентом пізніше встановленого терміну, без попереднього узгодження ситуації з викладачем, оцінка за завдання - «незадовільно», відповідно до «Положення про порядок організації та проведення оцінювання успішності студентів ДВНЗ “Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника ” (введено в дію наказом ректора №799 від 26.11.2019) – стор. 4-5.</p> <p>Ознайомитися із положенням можна за посиланням: https://nmv.pnu.edu.ua/нормативні-документи/polozhenja/</p>
Невідповідна поведінка під час заняття	<p>Невідповідна поведінка під час заняття регламентується рядом положень про академічну доброчесність (див. вище) та може призвести до відрахування здобувача вищої освіти (студента) «за порушення навчальної дисципліни і правил внутрішнього розпорядку вищого закладу освіти», відповідно до п.14 «Відрахування студентів» «Положення про порядок переведення, відрахування та поновлення студентів вищих закладів освіти» - ознайомитися із положенням можна за посиланням: https://nmv.pnu.edu.ua/нормативні-документи/polozhenja/</p>
Додаткові бали	<p>Отримання додаткових балів за дисципліною можливе в разі виконання індивідуальних завдань, попередньо узгоджених з викладачем. Перелік індивідуальних завдань міститься у навчальній програмі до курсу.</p> <p>Також за рішенням кафедри студентам, які брали участь у науково-дослідній роботі (роботі конференцій, студентських наукових гуртків та проблемних груп, підготовці публікацій), а також були учасниками олімпіад, конкурсів, можуть присуджуватися додаткові бали «Положення про порядок організації та проведення оцінювання успішності студентів ДВНЗ “Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника ” (введено в дію наказом ректора №799 від 26.11.2019) – стор. 3.</p>
Неформальна освіта	<p>Можливість зарахування результатів неформальної освіти регламентується «Положенням про порядок зарахування результатів неформальної освіти у ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» (введено в дію наказом ректора №819 від 29.11.2019) - https://nmv.pnu.edu.ua/нормативні-документи/polozhenja/</p>